

12. 1. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pojištění v ČR: konec „boomu“

Rok 2004 přinese životnímu pojištění řadu změn. Budou to pro běžného klienta změny pozitivním směrem? Máme se obávat vstupu do EU?

Životní pojištění představuje ve vyspělých ekonomikách velký obchod. Podíl předepsaného pojistného k hrubému domácímu produktu dosahuje i šesti a více procent (Větším obchodem jsou už jenom daně s podílem 15-50%). Životní pojišťovny a zajišťovny patří k největším hráčům na finančním trhu. U nás tomu tak zatím není. Jaké změny přinese běžnému občanovi rok 2004 v oblasti životního pojištění?

Od počátku ledna **pojišťovny** garantují zhodnocení rezervy životního pojištění nejvýše o 2,4 % p.a. (Do konce loňského roku obvykle garantovaly 2,5 až 4 %). Pro získání stejné výše smluvně zaručené částky pro případ dožití, budou muset klienti pojišťoven sáhnout hlouběji do kapes. Změna vyhlášky bude mít dopad pouze na nově uzavírané smlouvy, u kterých má pojištěný nárok na podíly na zisku, tj. nedotkne se např. rizikových a **investičních životních pojištění**. Novela tak ovlivní především **kapitálové životní pojištění** (pojištění pro případ smrti nebo dožití) a důchodové pojištění s garantovaným plněním (dávkově definované pojištění pro případ dožití) snížením garantované pojistné částky nebo důchodu při stávající úrovni pojistného.

Od letošního roku zároveň došlo ke změnám v oblasti daňově uznatelného životního pojištění. Od základu daně lze již odečíst pouze běžné pojistné zaplacené na soukromé životní pojištění ve zdaňovacím období. Na mimořádně zaplacené pojistné, které je díky nižším poplatkům pro klienta obvykle mnohem výhodnější, tak nebude podle nově platné úpravy zákona daně z příjmů možné daňové úlevy uplatnit. (pozn. U příspěvku zaměstnavatele budou nadále poskytovány daňové odpočty i na mimořádné pojistné.)

Stejně jako všechny oblasti ekonomiky tak i životní pojištění nemalým způsobem ovlivní růst spotřebních daní a především daně z přidané hodnoty. Za jinak stejných podmínek tak dojde k nárůstu správních nákladů, které v konečném důsledku pravděpodobně nezaplatí nikdo jiný než samotní klienti pojišťoven.

Přehled účinností novel nebo nových zákonů týkajících se životního pojištění (v podobě v jaké čekají na podpis Prezidenta):

Právní úprava	Účinnost
Zákon o pojištnictví	1.4.2004, vybrané paragrafy k datu vstupu do EU
Zákon o pojistné smlouvě	1.1.2005
Zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí	1.1.2005
Zákon o daních z příjmu	1.1.2004

Zásadní změny se neočekávají

Novela zákona o pojištnictví zajistí, že pojistný trh v České republice se stane součástí jednotného vnitřního pojistného trhu zemí EU, ve kterém platí princip jediné licence. Tento princip bude v praxi

znamenat uplatnění svobody v poskytování pojišťovacích služeb v rámci celého prostoru EU. „Nepředpokládám, že vstupem do EU se nějak razantně změní pojistný trh.“, tvrdí Radim Dohnal z Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci. Očekává se vstup několika zahraničních pojišťoven. Lze také očekávat zvýšeného významu některých pojišťovacích agentů a makléřů, kteří budou do značné míry zastupovat zájmy pouze některých pojišťoven. Toto bude platit pro neživotní pojištění a zejména to, které kryje rizika činnosti větších podniků. „V životním pojištění bude zájem o vstup na trh slabší, a to také proto, že je třeba budovat distribuční síť“, dodává Radim Dohnal.

Celý text článku naleznete [zde](#).